

DORADZTWO

ROLNICZE

Nr 3

DWUTYGODNIK - 31 STYCZEŃ 1991

WYDAWCA: OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W GRABANOWIE

TELEFON: BIAŁA PODLASKA 4337-92, 4338-66, 4381-98 TELEX: 863330

Przewodny oddech jagniąt

Po urodzeniu jagniąt powinno jak najszybciej rozpocząć ssanie matki. Siara pochodząca z pierwszych 20-30 godz. laktacji zawiera oprócz łatwo przyswajalnego białka i witamin również ciała odpornościowe wzmacniające młody organizm jagnięcia.

Zdarzają się przy wykotach padnięcia matek lub okazują się u nich wady wymion powodujące częściowy lub całkowity brak mleka. Chcąc je uchronić przed salercią lub ewentualnym charakterem należy je karać za pomocą butelki ze smoczką, pełnym mlekiem krowim pomimo nieco mniejszej jego wartości.

Przy zadawaniu siary lub mleka krowiego należy zachować bezwzględnie i odpowiednią temperaturę (35°C) aby nie powodować biegunk.

Zasady stosowania mleka krowiego w żywieniu jagniąt:

- w początkowym okresie temperatura 35°C
- jagnięta starsze (powyżej 1 miesiąca) mogą otrzymywać mleko chłodniejsze, jednak nigdy poniżej 8-10°C
- w pierwszych 5-ciu dniach życia dzienna dawka mleka rozłożona na 4-5 odpałów powinna wynosić 250-300 g
- w wieku 3 tygodni należy dawkę zwiększyć do 700 g a w wieku pierwszego miesiąca życia do 1000 g
- po upływie 1,5 miesiąca zaniejsze się stopniowo pełne mleko zastępując chudym ewentualnie sruć jęczmienną, owsem, otrębami pszennymi

Ponieważ w pierwszych tygodniach życia jagnięta osiągają wysokie przyrosty masy ciała oraz intensywnie powiększają swoje wymiary okres ten wybitnie decyduje o późniejszych wiekach w hodowli. Jagnięta jak najwcześniej należy przyzwyczajać do pobierania pasz stałych. Już od drugiego tygodnia życia muszą one stać się dostępnymi do bardzo dobrego słana srućowanego jęczmienia lub owsa. Pasze te należy redować w specjalnie wydzielonych pomieszczeniach.

Barzo istotne dla prawidłowego oddechu jagniąt jest podzielenie ich na grupy wiekowe-rozwojowe (różnica wieku nie powinna przekraczać 2 tyg.).

W żywieniu jagniąt paszami stałymi, dawkę pokarmową powinny stanowić pasze lekkie strawne, zawierające niezbędne ilości energii, białka, składników mineralnych oraz witamin.

mgr inż. L. Galik

Gniotowniki - lepsze wykorzystanie paszy

W żywieniu zwierząt bardzo istotne jest odpowiednie przygotowanie pasz do skarmiania. W przypadku nasion zbóż i roślin strączkowych przygotowanie to polega na dokładnym rozdrobieniu, co jest szczególnie ważne w przypadku zwierząt bardzo młodych i starych, ze względu na ich użębienie. Ziarna twarde i słabo rozdrobnione w znacznych ilościach przechodzą niustrawione do kału, zmniejszając tym samym efektywność żywienia. Największą zyskliwość strawności uzyskuje się przy przejściu z ziarna całego na grubą sruć. W miarę dalszego rozdrobnienia strawność wzrasta, ale w znacznie mniejszym tempie. Przy mieleniu na mąkę powstają duże straty, a zyskliwość tych sruć nie pokrywa. Dlatego lepszym sposobem rozdrabniania nasion jest gniecenie.

Zalety gniecenia ziarna:

- lepsze wykorzystanie paszy o przeciętnie 25% (strawność ziarna srućowanego wynosi 70%, a ziarna gnieczonego 95%)
- większe przyrosty masy ciała zwierząt
- mniejsze zużycie energii o około 30% w porównaniu ze srućowaniem
- mniejsze zapylenie pomieszczeń
- duża trwałość urządzeń i niezawodność w pracy
- duża wydajność

Gniotacz jest urządzeniem łatwym w obsłudze i niezawodnym w eksploatacji, w pełni odpowiada wymaganiom hodowców trzody chlewnej.

Obecnie są produkowane gniotowniki do ziarna

- I. H-726 produkowany przez IBMIER w Rudzianku - o wydajności 500 kg/h
- o wydajności 800 kg/h
- II. CM-300 i CM-225 produkowany przez Fabrykę Samochodów w Lublinie
- III. "Gryzoń 1" produkowany przez spółkę polsko-łuską SIPMA w Lublinie ul. Budowlana
- IV. "Gryzoń" jest w sprzedaży w "Meprocedie" w Poznaniu w punkcie w Międzyzdrzeczna Podl. ul. Radzyńska 17 w cenie 2.995 tys. zł

Ryszard Pawłowski

mgr inż. Czesław Miłczarek

W nr 3 * Prawidłowy oddech jagniąt * Gniotowniki * Cięcie pielęgnacyjne drzew * CCM w żywieniu trzody chlewnej * Acetona * Kalkulacje * WGB radzi * Opłasczenia *

Cięcie pielęgnacyjne drzew

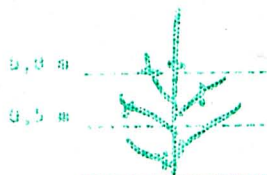
Cięcie drzew należy do tych koniecznych zabiegów sadowniczych, bez których powodzą produkcja owoców nie jest możliwa. Regulują one wzrost drzew oraz wielkość i jakość plonu. Cięcia służy kilku celom. Działają na posadzenie przyczynia się, by umożliwić im przyjęcie w nowym miejscu. W następnym etapie wzrostu cięcia służy uformowaniu kształtu korony, wprowadzeniu drzewka do określonej wysokości i rozmiarów. Okres formowania trwa 3 lata.

Cięcie formujące polega na usunięciu wszystkich rozgałęzień bocznych wyrastających z posadzonego okulenta do wysokości 50 cm od ziemi. Przewodnik drzewka skraca się na około 70-80 cm wysokości. Pozostałe pędy boczne skraca się o 1/3 długości (rys. 1). Jednak cięcia drzew wydłuża czas wejścia w owocowanie, dlatego też jest ono uzupełniane formowaniem poprzez przyglaszanie pędów. Na wyrastające pędy zakładamy klamki odginające.

W drugim roku po posadzeniu na wiosnę skrącamy przewodnik na wysokości 50 cm od najwyższej położonych pędów bocznych wyrosłych poprzedniego roku. Tych ostatnich nie skraca się. Pędy, które miały założenie klamerek rosną pod kątem ostrym możemy przygiąć za pomocą sznurka lub ciępek. Wyrosłe pędy na pniu do wysokości 50 cm usuwamy. W maju i czerwcu na wyrastające z przewodnika pędy zielne zakładamy klamki i następnego roku na wiosnę ponownie przycinamy przewodnik. Postępujemy tak do 3 roku, do osiągnięcia przez drzewo 2,5 m wysokości. W okresie owocowania drzew stosujemy dwa rodzaje cięcia: prześwietlające i odnawiające.

Cięcie prześwietlające polega na usuwaniu nadmiaru pędów cieniujących się wzajemnie. Ma ono umożliwić dostarczenie do wnętrza korony dostatecznej ilości światła. Usuwamy przy cięciu gałęzie chore, nadłamane, krzyżujące się ze sobą, a przede wszystkim pędy jednoroczne rosnące pionowo w górę. Cięcia prześwietlające stosowane jest powszechnie i dotyczy wszystkich typów koron drzew. Cięcia odnawiające polega na utrzymaniu w koronie stałej rotacji pędów 1-3 letnich. Cięcia dokonuje się wiosną usuwając pędy 2 lub 3 letnie w zależności od potrzeb. Zalecane cięcia odnawiającego jest szczepiawa przereźdzanie korony poprzez usuwanie drobnych nitkowatych pędów owocujących oraz utrzymanie pędów w stałej, dobrej kondycji, gdyż są one zawsze młode.

W sadzie owocującym oprócz cięcia zimowego przewidziane należy cięcie letnie. Polega ono na usuwaniu nadmiaru pędów przede wszystkim jednorocznych. Zabieg cięcia przeprowadza się od czerwca do 7 tygodni przed planowanym zbiorem owoców. Letnie cięcia ogranicza wzrost drzewa poprawiając jego zdolności plonotwórcze, a przede wszystkim na uzyskanie wykwalifikowanych owoców.

rys. 1 mgr inż. I. Grodzicki

PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO ROLNE W HALASACH
BIUROŁO PO DZIAŁACH KONKURSYJNYCH
UL. WILKOWA 100, 10-100 HALASZKI
ARTYKUŁY

CEM w żywieniu trzody chlewniej

CEM (kiszona z rozdrobnionych i odkształconych kół kukurydzy) jest paszą bardzo przydatną w żywieniu świń. Dział to pasza dietetyczna i smaczna, z uwagi na wysoki pH i zawartość kwasu mlekowego. Posiada lekko stwardniały smak, odznacza się wysoką strawnością, zwierzęta bardzo chętnie ją pobierają. CEM jest paszą energiętyczną. Jej porównawcze wartości pokarmowe wynoszą: 0,5 jednostki masy (145 g białka ogólnego strawnego). Mała zawartość białka, witamin i składników mineralnych oraz niska wartość biologiczna białka powodują, że CEM nie może stanowić jedynej paszy w żywieniu, lecz musi być ukończona łącznie z paszami białkowymi i dodatkami mineralno-witaminowymi. Kiszankę tę możemy podawać w postaci suchej lub płynnej. CEM może być stosowana w żywieniu loch, w końcowym okresie odchowu warchlaków, w żywieniu laszek hodowlanych i tuczników. Nie wolno karmić nią prosiąt. Dzielne dawki CEM dla poszczególnych grup zwierząt wynoszą:

- lochy prądne 3,5-5,5 kg
 - lochy karmiące do 8 kg
 - warchlaki (12-14 tyg) 0,3-0,5 kg
 - laszki hodowlane 1,6-2,3 kg w zależności od wagi ciała
 - tuczniki 0,6-3,5 kg
- Niedobór białka w dawce pokarmowej możemy uzupełnić koncentratem Prowit lub kieszanką o składzie: 62,5% sruły jęczmieńnej, 28% Prowitu i 2,5% mieszanki MMT. Dla tuczników starszych zamiast Prowitu możemy podać sruć z nasion roślin strączkowych, ale wtedy w skład dawki muszą też wchodzić pasze pochodzenia zwierzęcego (maślanka, serwatka, miako chuda) oraz dodatki witaminowo-mineralne.

mgr inż. Cz. Mirczewska

Acetona

Acetona - to płynny wysokoenergetyczny, o dużych walorach smakowych dodatek do paszy dla krów. Zawiera melasę oraz odpowiednie kwasy organiczne ułatwiające trawienie i zwiększające wykorzystanie paszy. Dokładne badania żywieniowe wykazały, że warunkiem utrzymania wysokiej wydajności mlecznej w okresie powycieleniowym jest podawanie krowom pasz wysokoenergetycznych. Brak w paszy odpowiedniej ilości energii powoduje obniżenie produkcji mleka oraz częsta prowadzi do wystąpienia choroby zwanej ketonemią (ketozę). Choroba ta pojawia się najczęściej na początku laktacji u sztuk stosunkowo młodych o wysokiej wydajności mlecznej. Widoczne objawy choroby to spadek zawartości tłuszczu w mleku i zmniejszenie wagi ciała u krow. Zwalczając łącznie 20 l acetony dla krowy przez okres 6 tygodni - dwa tygodnie przed i cztery tygodnie po wycieleniu w dawkach po 0,5 l dziennie poprawiały kondycję zwierząt oraz powodowały przedłużenie okresu wysokiej wydajności mlecznej po wycieleniu. Wysoką ilość preparatu należy dodawać do pasz objętościowych suchych np. kieszanek. Ilość Acetony wynosi 2 l/ha i nie wymaga zapewnienia specjalnych warunków jedynie w temp. - 20°C preparat gęstnieje co utrudnia jego dawkowanie. Sprzedaż prowadzi: Cukrownia Gdańskie w Malborku Zakład Produkcji Pomocniczej w Starym Polu ul. Marynarki Wojennej codziennie od godz. 7⁰⁰ - 14⁰⁰ w pojemnikach 30, 50 i 100 litrowych lub za pośrednictwem Okręgowej Spółdzielni Hleczarskiej. Cena 1 litra w miesiącu styczniu b.r. wynosi 3 tyń. 4.

mgr inż. A. Stręlicka

ZIMOWY SURÓWEK

Zapotrzebowanie organizmu człowieka dorosłego na warzywa i owoce na podstawie polskich norm żywieniowych, opracowanych przez Instytut Żywności i Żywienia wynosi 3,7 kg dziennie. Obecność warzyw i owoców w naszym jedzeniu jest konieczna ze względu na zawartość w nich składników odżywczych, takich jak: witamina C, karoten, witaminy mineralne (potas, wapń, miedź, sód), błonnik pokarmowy.

Ważne jest spożycie warzyw w postaci surówek. W okresie zimowym należy asortyment warzyw i owoców różnić w innych porach roku. Głównie polecamy są surówki. Surówki podaje się do wszystkich posiłków, nie tylko do potraw mięsnych czy ryb. Na uwagę zasługują surówki owocowe. Można je podawać jako desery. Należy podać kilka surówek z warzyw i owoców, dostępnych w okresie zimowym w proporcji na 4 osoby.

1. Surówka z białej kapusty, jabłka i pora
30 dag Kapusty białej, 1 jabłko, 1 por,
2-3 łyżki majonezu, sól.
Oczyszczoną i opłukaną kapustę drobno poszatkować, lekko osolić i odstawić na 70 min. pod przykryciem. Pory oczyścić, umyć, pokroić w półplasterki. Umyte jabłko obrać i zetrzeć na tartce o dużych otworach. Wszystkie składniki wymieszać z majonezem. Dodać sól do smaku.

2. Surówka z kapusty kwaszonej i jabłka
40 dag kapusty kwaszonej, jabłko, natka pietruszki, 2 łyżki oleju.
Kapustę kwaszoną drobno pokroić. Jabłko umyć, obrać, zetrzeć na tartce o dużych otworach, połączyć z kapustą. Natkę pietruszki umyć, drobno pokroić. Wszystkie składniki wymieszać z olejem.

3. Surówka z marchwi i ogórków kwaszonych
30 dag marchwi, 2 ogórki kwaszone, 3 łyżki śmietany, sól, cukier.
Śmietanę wymieszać z solą i cukrem. Warzywa umyć. Marchew obrać, opłukać i zetrzeć na tartce o dużych otworach. Ogórki pokroić w drobną kostkę. Rozdrobnione warzywa wymieszać ze śmietaną.

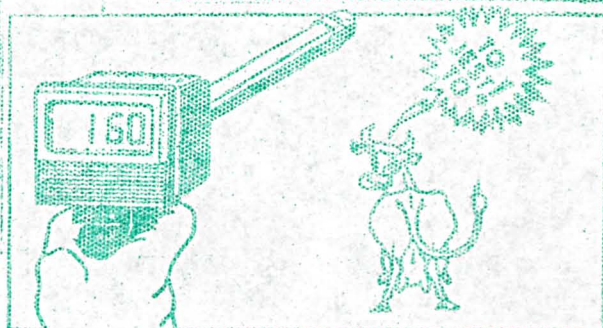
4. Surówka z truskawek mrożonych
50 dag truskawek, 4 łyżki cukru, 7 łyżek śmietany.
Mrożone truskawki opłukać pod bieżącą wodą, osuszyć, posypać połową cukru i pozostawić w temp. pokojowej do rozmrożenia. Śmietanę wymieszać z resztą cukru i poleć owoc.

mgr inż. B. Warda

Wytwórnia Premikodu i Niesamoch Nitrogelary w Kolonii Wlkp. oferuje do sprzedaży następujący zestaw składników mineralnych:

Mikrofas w opakowaniach 40 kg	- 2 415 000 zł/t
Mikrofas "	5 kg - 2 450 000 zł/t
Ferrosan "	40 kg - 1 305 000 zł/t
Ferrosan "	5 kg - 1 560 000 zł/t
MND "	40 kg - 1 321 000 zł/t
MND "	5 kg - 1 383 000 zł/t
MNT-super "	40 kg - 4 107 000 zł/t
MNT-super "	5 kg - 4 169 000 zł/t
MND-super "	40 kg - 5 716 000 zł/t
MND-super "	5 kg - 5 778 000 zł/t
MN "	40 kg - 1 266 000 zł/t
MN "	5 kg - 1 328 000 zł/t

Zamówienia można składać telefonicznie tel. Kolonia Wlkp. 56-012 lub tlx 0462424. Przy zamówieniach powyżej 8 ton towar dostawca producenta ma prawo zniżki. Platność gotówką. W przypadku amplity gotówki przy odbiorze producent udziela 3% bonifikaty. Przy odbiorze własnym transportem producent wycenia 122 000 zł za tonę.

ELEKTRONICZNY WYKRYWACZ

- RUI
- WCZESNEJ CIĄŻY
- TERMINU PORÓDU

Przyrząd ten umożliwia:

- wykrycie rui bezobszowej / tzw. cicha rui /
- ustalenie terminu krycia rui w szczytowym przebiegu rui,
- wykrycie trudnej ciąży już od 3 do 4 tygodni po kryciu,
- ustalanie terminu porodu.

Jeżeli to dzieło uzależnione generowane jest z baterii i działa na zasadzie cyfrowego mierzenia oporności tkanek w punkcie wykrycia. Pozioma linijka służy pomiarowi zmiany napięcia przyrządu do punktu wykrycia - wynik wskazuje się na wyświetlaczu.

Przyrząd ten posiada opinię wydaną przez Katedrę Rodniczo-Ginekologiczną i Wydział Weterynaryjny Akademii Rolniczo-Leśniczej w Olsztynie. Cena i egz. 890 tys zł. Specyfikacja przyrządu i informacje udzieli producent.

FIRMA

DRAMIŃSKI

16-18 OLSZTYN

tel/fax 27 01 70

ul. WOLSKA 79

adres 16-180 000 zł

Cennik usług z zakresu leczenia zwierząt rycyńskiego w/g danych lecznicy w Riasiej Podl. z dnia 1991.01.04

Zabiegi główne

1. Odciążenie kończy	10.000 zł
2. Opatrunek	2.000 zł
3. Utwarcie ropnia z opatrunkiem	3.000 zł
4. Poród - kłacz, krowa	15.000-30.000 zł
inne	8.000 zł
5. Poród kieszorowy u kłaczy	50.000 zł
u krowy	20.000 zł
6. Poród - cesarskie cięcie kłacz, krowa	40.000 zł
inne	12.000 zł
pies, kot	25.000 zł
7. Repozycja ścicy kłacz, krowa	30.000 zł
inne	8.000 zł
pies, kot	10.000 zł
8. Usunięcie zęba pies, kot	350 zł
10.000 zł	
9. Zabieg chirurgiczny na wymieniu krowa, kłacz	5.000 zł
inne pies, kot	2.000 zł
10. Zszywanie małej rany a. koń 3 m-cy	2.000 zł
bydlę 6 m-cy	1.000 zł
b. inne	1.000 zł
11. Zszywanie dużej rany a. koń 3 m-cy	5.000 zł
bydlę 6 m-cy	1.000 zł
b. inne	1.000 zł

- dojazd i kw. - 1/3 aktualnej ceny litra benzyny
- ceny leku, strzykiwki w zależności od dostawy

c.d.n.

Informacje telefonicznie

mgr inż. Alina Żurkowska

KALKULACJA TUCZU TRZODY CHLEWNEJ.

(Ceny na dn. 14.01.1977 r.)

		I wariant	II wariant	III wariant	IV wariant
Koszt paszy					
Ziemniaki parowane	q	24360	0	0	6.2 163132
Śruta zbożowa	q	84870	44870	2.7 175149	1.2 77501
ECM	q	33200	3.5 118200	0	0
Mleko tuczyle	l	160	0	0	0
Prowit LP	q	300000	0.5 150000	0.6 180000	0.6 180000
Mieszanka mineralna	kg	1800	5.5 9900	3 5400	3 5400
Koszty weterynaryjne			10000	10000	10000
Koszt stanowiska			27500	27500	27500
Koszt profligacji /15 kg/ szt.		367500	1 367500	1 367500	1 367500
Praca przy obsłudze	rbg	6000	12 96000	12 96000	12 96000
Razem koszty			841970	841549	927676
Hose dni tuczu	dni	144	144	144	190
Waga końcowa					
I waga tuczniaka	kg	10700	105 1123500	105 1123500	105 1123500
Koszt produkcji /kg			8019	8205	8835
Duchód z 1 szt.	w zł		261530	261951	195824

W kalkulacji uwzględniono cztery warianty żywienia trzody chlewnej. I, II i III wariant żywienia obejmuje tucz intensywny w oparciu o pasze własne i koncentrat Prowit LP. IV wariant reprezentuje tucz eksteensywny w oparciu o pasze własne. Jak wynika z powyższych wyliczeń intensywny tucz z udziałem koncentratu jest efektywniejszy niż tucz oparty tylko o pasze własne. Przy przyjętych założeniach cenowych górna granica opłacalności stosowania w żywieniu koncentratu Prowit LP jest cena 500 000 zł/q.

Ceny ziemniaków parowanych i śruty zbożowej ustalono uwzględniając walnorynkowe ceny surowca wyjściowego + koszty jego przygotowania łącznie z robocizną. Koszt produkcji ziemniaków i zboża zbilansy jest do cen walnorynkowych. Cenę ECM ustalono po kosztach produkcji. Cena mleka obejmuje cenę skupu poniższą, o dodatek członkowski. Cenę Prowitu LP i mieszanki mineralnej ustalono uwzględniając średnie ceny sprzedaży w województwie białkopodlaskim. Pozostałe koszty ustalono uwzględniając gospodarstwo utrzymujące w jednym rzucie ok. 50 szt. tuczniaków i kupujące proszta do tuczu po cenach walnorynkowych, zakładając 5% padnięć.

Opracował: inż. Ryszard Juszczyk

Mieszanki przemysłowe po cenach jednych z najniższych w woj. białkopodlaskim można kupić w sklepie ogólni zamiennych nr2 w Białej Podl. ul. Handlowa (obok ul. Sidorowej - Wineta).

Ceny sprzedawanych tam pasz:
 Mieszanka P-2 - 143 000 zł/q
 Mieszanka T-2 - 111 000 zł/q
 Mieszanka L - 139 500 zł/q.

Koncentrat Prowit LP - 279 900 zł/q
 Koncentrat Prowit T - 256 000 zł/q
 Koncentrat KOJ - 253 000 zł/q

OSRDEK DORADZIWA ROLNICZEGO w GRABANOWIE oferuje po cenach konkurencyjnych noclegi w Ośrodku Szkoleniowym w Grabanowie. Dojazd autobusem M/K Nr 13 z Białej Podlaskiej (przystanek końcowy).

MIESZANKI I SUPERKONCENTRATY DLA TRZODY CHLEWNEJ

Wartość pokarmowa:
 - Mieszanka Prestarter - 1,24 j.o. i 170 g białka og.str.
 - Superkoncentrat dla macior - 1,11 j.o. i 405 g białka og.str.
 - Superkoncentrat dla tuczniaków - 0,85 j.o. i 405 g białka og.str.
 - Superkoncentrat dla warchlaków - 1,11 j.o. i 405 g białka og.str.

Cena za 1 q: Mieszanka Prestarter - 265.500 zł/q
 Superkoncentrat dla macior - 319.000 zł/q
 Superkoncentrat dla tuczniaków - 325.500 zł/q
 Superkoncentrat dla warchlaków - 367.500 zł/q
 Pasze pochodzą z ENG. Nabyć je można w "Rolpaszu" w Gdańsku. Szczegółowe informacje udziela Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Grabanowie tel. 43-37-92 wew. 33 Biała Podlaska.

Kierownictwo Redakcji: inż. B. Chachulski
 Zespół Autorski: Specjaliści Działu technologii, WGD i Działu Pszczolarskiego
 Opracowanie graficzne: B. Chachulski, K. Olichwirowicz
 Druk: K. Olichwirowicz, I. Zgredko

Do użytku wewnętrznego ***** Do użytku wewnętrznego *****